

Handlingsplan mot våldbejakande extremism

Diarienummer KS 17/176

- Mål** Mål beskriver vad kommunen ska uppnå. Den är många gånger abstrakt och beskriver sällan sättet som det uppnås på. De kan innehålla långsiktiga perspektiv och beskriver verksamhetsområden som ska utvecklas och i vilken riktning.
Exempel på mål: Mål och prioriteringar.
- Plan** Kommunens mål omsätts till handling oftast genom en plan. De beskriver närmare hur verksamheten ska arbeta för att uppnå satta mål.
Exempel på plan: Verksamhetsplan.
- Riktlinje** Riktlinjer ska ge konkret stöd för hur arbetsuppgifterna ska utföras. De beskriver ramarna och riktningen för området. Riktlinjer ska vara så detaljerade att våra medarbetare ska känna sig trygga i sitt agerande, men utan att detaljstyra ageranden.
Exempel på riktlinje: Riktlinjer för styrdokument.
- Policy** En policy ska ge en princip att hålla sig till; ett sätt att se på en viss företeelse. En policy säger hur vi ska förhålla oss i t ex kommunikationsfrågor, hur vi ser på hemarbete eller hur kosten ska vara för de vi serverar.
Exempel på policy: Kommunikationspolicy
- Regel** Regler ska ge absoluta gränser för vårt agerande. Typiska ord och uttryck i sådana dokument är ”ska”, ”måste” och ”får inte”.
Exempel på regel: Regler för Ånge kommuns borgensåtagande.

Omfattar	Arbetet mot våldsbejakande extremism
Dokumentansvarig	Säkerhetschef
Fastställd av	Kommunstyrelsen
Fastställd när	2023-04-04
Giltig från och med	2023-04-04
Giltig till	2026-01-01

Innehåll

1	Inledning	1
2	Bakgrund	1
3	Metod.....	1
4	De våldsbejakande miljöerna.....	2
5	Lägesbild	2
6	Handlingsplan för 2023	2

1 Inledning

Centret mot våldsbejakande extremism har presenterat en arbetsmetod där kommunerna ska göra lokal lägesbild genom att ta in uppgifter från verksamheterna. Främst från skola, socialtjänst och fritid. Andra kan även tillfrågas. Centret mot våldsbejakande extremism säger att även om lägesbilden visar att kommunen inte har någon hotbild så ska kommunen arbeta fortsätta jobba mot extremismen, då bilden kan ändras fort.

Hotbilden mot Sverige har ökat de senaste åren, Främst ifrån islamistisk extremism och ensamagerande enligt Säkerhetspolisen.

2 Bakgrund

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. Aktuella våldsbejakande extremistiska grupperingar i Sverige är den våldsbejakande högerextremistiska vit makt-miljön, den våldsbejakande vänsterextremistiska autonoma miljön och den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön. Även ensamagerande gärningspersoner ingår i arbetet, så kallat Pågående dödligt våld (PDV).

Begreppet radikaliserings syftar till den process som leder till att en individ eller grupp stödjer eller utövar ideologiskt motiverat våld för att främja en sak.

En individ som ägnar sig åt våldsbejakande extremism kan vara våldsbenägen, men kan även undvika att själv bruka våld och koncentrera sig på att andra gör det. Våldet anses vara ett legitimt tillvägagångssätt för att påverka samhället och demokratiska lösningar förkastas.

Att förebygga förekomsten av våldsbejakande extremism är av avgörande betydelse för att förhindra att odemokratiska krafter får fäste i samhället. För att göra detta krävs ett väl fungerande och långsiktigt samarbete mellan de aktörer som på olika sätt berörs av frågan. Det handlar om både offentliga verksamheter så som kommun, skola, fritidsverksamhet, socialtjänst, polis och säkerhetspolis samt civilsamhällesaktörer som idrottsföreningar, ungdomsorganisationer och religiösa samfund. Arbetet är brottsförebyggande och trygghetsskapande.

3 Metod

Därför rekommenderas det att samordnaren har som arbetsuppgift att omvärldbevaka. Ånge kommuns plan utgår från de rekommendationerna och har utifrån det kopplat åtgärder till de olika våldsbejakande miljöerna.

En lokal arbetsgrupp med representanter från socialtjänsten, skola, fritid, polisen, och säkerhetssamordnare ansvarar för genomförande av handlingsplan för demokrati mot våldsbejakande extremism.

Arbetsgruppen mot våldsbejakande extremism (VBE) leds av Säkerhetschefen som tillika är Ånge kommuns samordnare inom VBE. Arbetet är av brottsförebyggande karaktär men har även bäring på säkerhetsskyddet inom kommunen.

Arbetsmetoden som arbetsgruppen mot våldsbejakande extremism har för att göra sin lägesbild bygger på att Samordnaren skickar ut ett underlag med frågor där verksamheterna svarar. Verksamheterna tar in sitt underlag via dialog med de som arbetar på den arbetsplatsen. Underlaget skickas till

Samordnaren som sammanställer lägesbilden på månadsbasis. Ånge kommuns lägesbild tillsammans med Polisens lägesbild ger kommunens totala lägesbild och förmedlas till Trygghetsrådet.

Arbetsgruppen mot våldsbejakande extremism träffas ca 4 gånger per år men kan vid behov träffas tätare. Samordnaren utbildar verksamheterna inom kommunen i ämnet mot våldsbejakande extremism. Det är av stor vikt att Ånge kommuns verksamheter har kunskap för att kunna jobba proaktivt. Då ungdomar är den stora delen som blir radikaliserad.

4 De våldsbejakande miljöerna

Våldsbejakande högerextrema miljön:

Den våldsbejakande högerextrema miljön utgör tillsammans med den våldsbejakande islamistiska miljön de största terrorhoten i Sverige. Hoten kommer både från grupper och individer. Sedan 2010-talet har flera dödliga terrorattentat utförts av ensamagerande gärningspersoner som inspirerats av högerextrema idéer. Våldsbejakande högerextremisters vanligaste måltavlor är muslimer, judar, invandrare, HBTQI- personer, politiker och tjänstepersoner. Inom miljön finns anhängare av flera antisemitiska, rasistiska, homofoba, anti - feministiska och antidemokratiska ideologier.

Våldsbejakande vänsterextremism:

Våldsbejakande vänsterextremister ser högerextremister, staten och kapitalismen som sina huvudfiender. Antifascism är en drivande tanke inom miljön och det tolkas väldigt brett. Det handlar inte enbart om att vara emot högerextrema grupper, utan också företag, politiker och myndigheter. De är emot det kapitalistiska systemet, som de menar upprätthåller förtryckande och fascistiska strukturer i samhället. Individer som vänsterextrema ser som högerextrema, anhängare av högerpartier eller företrädare för vissa företag och myndigheter, kan vara måltavlor.

Våldsbejakande islamistiska miljön:

Övrig våldsbejakande extremism:

Hotet från ensamagerande gärningspersoner är komplext och innebär en utmaning för säkerhetstjänster världen över, även Säkerhetspolisen.

Ofta kan det finnas en problematik med psykisk ohälsa hos de aktuella gärningspersonerna. De ideologiska bevekelsegrunderna för att genomföra en handling kan vara diffusa och gärningspersonerna förekommer ofta utanför eller i utkanten av kända våldsbejakande extremistiska kretsar. Säkerhetspolisen konstaterar också att många ensamagerande gärningspersoner är unga, ibland minderåriga.

5 Lägesbild

Lägesbilden sammanställs på månadsbasis tillsammans med skola, fritid, socialtjänst och Polismyndigheten. Den samlande lägesbilden presenteras i trygghetsrådet 4 gånger per år. Lägesbilden kommer ingå i den totala lägesbilden om brottsförebyggande och ge en grund till handlingsplan enligt lagen om Kommuner mot brott. Lägesbilden ska även presenteras för kommunstyrelsen på årsbasis.

6 Handlingsplan för 2023

- Arbetsgruppen mot våldsbejakande extremism träffas 4 gånger. Vid behov kallas gruppen till fler möten.
- Samordnaren fortsätter med omvärldsbevakningen då lägesbilden kan ändras fort.

- Fortsätta att utbilda verksamheterna.
- Samverkar med grannkommunerna.
- Reviderar handlingsplanen årsvis.